

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

_____ М. А. Лепський _____

“ ____ ” _____ 2017 р.

ДЕРЖАВНІ СЛУЖБИ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки _____ магістрів _____

спеціальності _____ 231 «Соціальна робота» _____

освітньо-професійна програма «Соціальна робота»

Укладач: Мірошніченко Г.О, к.політ.н., доцент, доцент кафедри соціальної філософії та управління

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної філософії та
управління

Протокол № _ від “ __ ” _____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____
_____ Т.І. Бутченко _____

Ухвалено
науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол № _ від “ __ ” _____ 2017 р.

Голова науково-методичної ради
факультету _____
_____ О.С.Маліновська _____

2017 – 2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 23 – «Соціальна робота»	нормативна	
		Цикл дисциплін	
Розділів – 2	Спеціальність 231 – «Соціальна робота»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120		1 -й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітня програма 231 – «Соціальна робота»	22 год.	год.
		Практичні/Семинарські	
	10 год.	год.	
	Самостійна робота		
	88 год.	год.	
	Рівень вищої освіти: магістерський	Вид підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Державні служби у соціальній сфері України» є навчити студентів використовувати конституційні, законодавчі та нормативно-правові засади державної служби в професійній діяльності соціального працівника, ознайомити їх із становленням та організацією державної служби, визначити загальні засади діяльності та статус державного службовця.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Державні служби у соціальній сфері України» є:

- ознайомлення зі стислою історією розвитку державного управління і державної служби в Україні та деяких зарубіжних країнах;
- засвоєння основних теоретичних засад державної служби;
- засвоєння накопиченого зарубіжного та вітчизняного практичного досвіду державної служби як однієї з найважливіших складових державного управління;
- набуття практичних навичок та вмінь, необхідних майбутнім працівникам соціальної сфери.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- ключові поняття і терміни з дисципліни;
- історію розвитку державного управління і державної служби;
- гілки державної влади та поділ повноважень між ними;
- типи посад державних службовців;
- правові джерела державної служби.

вміти :

- формувати та коригувати професійну культуру;
- застосовувати весь арсенал методів управління у ході професійної діяльності;
- самостійно працювати над вдосконаленням свого професійного рівня.

Міждисциплінарні зв'язки: «Державні служби у соціальній сфері України» як навчальна дисципліна має широкі міждисциплінарні зв'язки. Місце цієї навчальної дисципліни серед інших визначається тим, що вона є складовою частиною науки державного управління і є однією із базових у системі підготовки кадрів до діяльності у сфері державного управління. З нею тісно пов'язані дисципліни «Територіальне управління та місцеве самоврядування», «Теорія та історія державного управління» та ін. Ця дисципліна тісно пов'язана з навчальною дисципліною «Державне управління та місцеве самоврядування», в ході вивчення якої у студентів формуються уявлення про систему органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні. Важливим є зв'язок дисципліни із курсом «Правове забезпечення державного управління та місцевого самоврядування», в якому розкриваються правові аспекти діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні. Дисципліна «Державні служби у соціальній сфері України» тісно пов'язана з таким курсом як «Політичний менеджмент територіального управління та місцевого самоврядування», в якому розкриваються політичні аспекти діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування України. Важливе значення для засвоєння курсу «Державні служби у соціальній сфері України» має дисципліна «Апарати державного управління», в ході вивчення якої у студентів формується уявлення про організацію та функціонування апаратів державного управління в Україні.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Теорія державної служби.

Тема 1. Теоретичні засади державної служби.

Виникнення державної служби. Державна служба як наука і навчальна дисципліна. Правові джерела державної служби. Система і принципи державної служби. Мета, характеристики та функції державної служби.

Тема 2. Керування державною службою в Україні.

Устрій та форми держави. Сутність та принципи державного управління. Виконавча гілка влади як складова системи державного управління в Україні. Система центральних органів виконавчої влади. Регіональні та місцеві органи виконавчої влади. Управління державною службою. Методи управління.

Тема 3. Статус державних службовців.

Сутність правового поняття «державний службовець». Типи посад державних службовців. Класифікація адміністративних посад державної служби та рангів державних службовців. Правовий статус державного службовця. Юридична відповідальність державних службовців. Порядок проведення службового розслідування.

Розділ 2. Спеціалізовані види державної служби.

Тема 1. Кар'єра і порядок проходження державної служби.

Службова кар'єра. Прийняття на державну службу. Проходження державної служби. Кадрове забезпечення державної служби. Припинення державної служби. Сутність і напрями матеріального та соціально-побутового забезпечення державних службовців. Оплата праці і пенсійне забезпечення державних службовців. Мораль і етика. Їх сутність і співвідношення. Етика державного управління і етична культура державних службовців.

Тема 2. Особливості спеціалізованої державної служби в Україні.

Підсистеми спеціалізованої державної служби. Особливості звань (чинів) службовців спеціалізованої державної служби. Система категорій посад та рангів посадових осіб органів місцевого самоврядування. Система посад і рангів службовців дипломатичної служби. Система класних чинів працівників органів прокуратури. Система спеціальних звань податкової служби. Система спеціальних звань митної служби. Зв'язок між державною службою і виконанням повноважень народного депутата України. Система військових звань та посад Збройних сил України. Особливості матеріально-побутового забезпечення службовців деяких видів спеціалізованої державної служби.

Тема 3. Моделі та види державної служби. Зарубіжний досвід

Історичний розвиток державної служби. Особливості становлення та розвитку державної служби у різних країнах. Об'єктивні тенденції розвитку державної служби. Основні риси моделі державної служби України. Основні напрями розвитку державної служби України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	сем./пр./ лаб.	сам. роб.	ІЗ.		л	сем./пр./ лаб.	сам. роб.	ІЗ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Розділ 1. Теорія державної служби.										
Тема 1. Теоретичні засади державної служби	22	2	-	20						
Тема 2. Керування державною службою в Україні	20	4	2	14						
Тема 3. Статус державних службовців	18	4	2	12						
Разом за розділом 1	60	10	4	46						
Тема 1. Кар'єра і порядок проходження державної служби.	20	4	2	14						
Тема 2. Особливості спеціалізованої державної служби в Україні.	22	6	2	14						
Тема 3. Моделі та види державної служби. Зарубіжний досвід	18	2	2	14						
Разом за розділом 2	60	12	6	42						
Усього годин	120	22	10	88						

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Теоретичні засади державної служби	2	
2	Тема 2. Керування державною службою в Україні	4	
3	Тема 3. Статус державних службовців	4	
4	Тема 4. Кар'єра і порядок проходження державної служби.	4	
5	Тема 5. Особливості спеціалізованої державної служби в Україні.	6	
6	Тема 6. Моделі та види державної служби. Зарубіжний досвід	2	
Разом		22	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Керування державною службою в Україні	2	
2	Тема 2. Статус державних службовців	2	
3	Тема 3. Кар'єра і порядок проходження державної служби.	2	
4	Тема 4. Особливості спеціалізованої державної служби в Україні.	2	
5	Тема 5. Моделі та види державної служби. Зарубіжний досвід	2	
Разом		10	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Теоретичні засади державної служби	20	
2	Тема 2. Керування державною службою в Україні	14	
3	Тема 3. Статус державних службовців	12	
4	Тема 4. Кар'єра і порядок проходження державної служби.	14	
5	Тема 5. Особливості спеціалізованої державної служби в Україні.	14	
6	Тема 6. Моделі та види державної служби. Зарубіжний досвід	14	
Разом		88	

8. Види контролю і система накопичення балів

Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з дисципліни «Державні служби у соціальній сфері України» включає:

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретних завдань.

Оцінювання відповідей на семінарському занятті:

3 бали – чітка повна змістовна відповідь на питання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;

2 бали – змістовне доповнення;

1 бал – поверховий виклад матеріалу;

0 балів – відсутність відповіді.

Рубіжний підсумковий контроль проводиться по завершенні вивчення змістовного модуля у вигляді модульної контрольної роботи або тестування.

Оцінювання контрольних робіт:

10-12 балів – повна змістова відповідь на всі завдання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції;

8-9 балів – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції;

5-6 бали – поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел;

3-4 бали – короткий поверховий виклад матеріалу

1-2 бали – нечіткі та помилкові визначення понять;

0 балів – відсутність відповідей

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю

№ п/п	Вид діяльності	Коефіцієнт (вартість виду)	Кількість робіт	Результат
1.	Самостійна робота	3,5	6	21
2.	Контрольна робота	12	2	24
3.	Практичне заняття	3	5	15
Підсумковий бал				60

Підсумковий контроль проводиться по закінченні вивчення курсу з метою оцінювання результатів вивчення навчального курсу на завершальному етапі

Підсумковий контроль проходить у формі заліку, під час якого студент може отримати 40 балів. З них 20 балів – за результатами тестування (або виконання індивідуального завдання), 20 балів відводиться на залік у усному вигляді (2 питання для перевірки рівня засвоєння теоретичних знань: по 7 балів за кожне, 1 завдання для перевірки рівня сформованості практичних умінь та навичок – 6 балів).

У цілому, студент отримує 100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна

1. Воронько О.А. Керівні кадри: державна політика та система управління. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 312с.
2. Гурне Б. Державне управління. – К.: Основи, 1998. – 165 с
3. Дубенко С.Д. Державна служба в Україні: Навч. посіб. – К.: УАДУ, 1998. – 168с.
4. Державна служба: організаційно-правові основи і шляхи розвитку/ За заг. ред. проф. В.Б. Авер'янова. – К., 1999. -405с.
5. Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування: Монографія/ за заг. ред. роф.. О. Оболенського. – Хмельницький: Поділля, 1999. – 509с.
6. Желюк Т.Л. Державна служба: Навч. посіб. – К.: Професіонал, 2005. – 576с.
7. Лазар О.Д., Лазар О.Я. Державна служба в Україні: Навч. посіб. – К.: Дакор, 2005. – 472с.
8. Малиновський В.Я. Державна служба: теорія і практика. Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2003. – 160с.
9. Миронова Н.С. Державна влада та структура органів управління //Державне управління і менеджмент: Навч. посіб. у табл. і схемах/ За заг. ред.. Г.С.Одінцової. – Х.: ХарРІ УАДУ, 2002. –с. 195-237.
- 10.Протасова Н. Теоретичні основи навчання державних службовців у системі підготовки та підвищення кваліфікації: Навч. посіб. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 320с.
- 11.Райт Г. Державне управління / пер. З англ.. В.Івашка. – К.: Основи, 1994. – 191с.
- 12.Черноног Є.С. Державна служба: історія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 458с.
- 13.Щедрова Г.П., Бодрухін В.М. Державне управління. – Луганськ: СУДУ, 1997. – 156с.
- 14.Щекин Г.В. Социальная теория и кадровая политика: Монография. – К.: МАУП, 2000. – 482с.
- 15.Ястремська О.М. Державна служба: теорія і практика// Державне управління і менеджмент: Навч. посіб. у таблицях і схемах/ За заг. ред. Г.С.Одінцової. - Х.: ХарРІ УАДУ, 2002. –с. 305 -324.

Законодавчі акти

1. Конституція України, ухвалена Верховною Радою України 28 червня 1996.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003р.
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005р.
4. Закон України «Про державну службу» від 16 грудня 1993р.
5. Закон України «Про оплату праці» від 24 березня 1995р.
6. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21 травня 1997р.
7. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999р.
8. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 7 червня 2001р.

9. Закон України «Про дипломатичну службу» від 20 вересня 2001р.
10. Закон України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 листопада 2005р.
11. Митний кодекс України від 11 липня 2002р.
12. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001р.
13. Закон України «Про державну податкову службу в Україні» від 4 грудня 1990р.
14. Закон України «Про державні нагороди» від 16 березня 2000р.
15. Закон України «Про статус народних депутатів України» від 17 листопада 1992р.

Додаткова

1. Етика поведінки державних службовців. – К.: Асоціація державних службовців, 1999. -80с.
2. Лісничий В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. – Х.: Торнадо, 2001. -190с.
3. Нижник Н.Р., Машков О.А. Системний підхід в організації державного управління: Навч. посіб. – К.: УАДУ, 1998. – 160с.
4. Озінська С.М., Полянський Ю.Д. Системи державної служби європейських країн : Велика Британія, Російська Федерація, Україна, Французька Республіка: Наук.-аналіт. дослідження. – К.: УАДУ, 1999. – 168с.

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.president.gov.ua> – офіційне Інтернет представництво Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua/control> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
4. <http://www.scourt.gov.ua> – інформаційний сервер Верховного Суду України
5. <http://www.ccu.gov.ua/pls/wccu/indx> – офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
6. <http://www.vasu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Вищого адміністративного суду України
7. <http://www.arbitr.gov.ua> – офіційне Інтернет представництво Вищого господарського суду України
8. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського